

Posudek diplomové práce

Lacerba,

kterou předložila Tereza Holá,

ÚRS FFUK, Praha 2006

Tereza Holá se rozhodla napsat svou práci o florentském časopisu *Lacerba*, který sice vycházel jen tři roky, o to výrazněji však zasáhl do kulturního a později i politického života Itálie v období před jejím vstupem do 1. světové války. Snaha zmapovat činnost nějakého periodika je vždycky obtížný úkol. Už z toho důvodu její volbu hodnotím kladně. Navíc *Lacerba* – třebaže je po mém soudu přece jen známější, než jak nás informuje diplomantka (a to i mimo onu „hrstečku italianistů“) – doposud nebyla v české italianistice samostatně traktována.

Hned v úvodu mohu konstatovat, že se Tereza Holá zhostila svého úkolu výborně. Dokonale se seznámila s celým korpusem textů *Lacerby*, seznámila se i s hlavními literárními díly jejich zakladatelů a „tvůrců“: Giovanniho Papiniho a Ardenga Sofficiho, i jejich blízkých spolupracovníků – za všechny uveďme A. Palazzeschiho – a nezapomněla ani na představitele milánského futurismu v čele s F. T. Marinettim, s nimiž byla *Lacerba* v dosti úzkém, třebaže bouřlivém kontaktu. Nastudovala si také historický a politický kontext krátkého života časopisu. Domnívám se, že se jí podařilo postihnout originalitu *Lacerby* i její význam pro italskou literaturu. O tom svědčí především rozvržení celé práce. Diplomantka po úvodní kapitole pojednávající mimo jiné o okolnostech vzniku časopisu, etymologii jeho názvu a jeho formální struktuře, nahlíží na *Lacerbu* z pohledu nejvýznamnějších témat, která se jí podařilo z textů všech čísel abstrahovat.

Velký prostor je přirozeně věnován již zmíněnému vztahu *Lacerby* a milánských futuristů. Třebaže v hrubých rysech jsou peripetie těchto divokých námluv i krátkého manželství známé, diplomantka pomocí bohatého faktografického materiálu přesvědčivě a detailně ilustruje Papiniho opojení odvahou i akceschopností Marinettiho i jeho druhů, stejně jako jeho odmítání přílišného doktrinářství omezujícího tvůrčí svobodu. Je sympatické, že diplomantka v konfliktu *Lacerby* s futuristy nikomu nestrání a dokazuje, že Papini se na druhou stranu pasoval do role autoritářského „kádrováka“ pravých a nepravých futuristů.

I všechna ostatní témata: mezinárodní vlivy, výtvarné umění, erotika, objevy, politika-válka, jsou vhodně zvolena a opřena o přesvědčivý materiál primární i sekundární literatury. V mezinárodních kontaktech věnuje diplomantka největší pozornost publikování italského překladu dvou povídek Gustava Meyrinka (r. 1915). Domnívám se, že Meyrinkova přítomnost na stránkách *Lacerby* není ani tolik zajímavá díky Meyrinkově vztahu k Praze, a tedy jakési spojnici vedoucí přes něj od *Lacerby* až k nám, jako spíše kvůli tomu, že se touto volbou potvrzuje originalita a kulturní nezávislost *Lacerby* často se orientující směrem ke germánskému světu, což v té době nebylo pro italské kulturní a umělecké prostředí běžné. Diplomantčino pátrání po tom, zda se Meyrink setkal s autory *Lacerby*, je bezesporu zajímavé, ale nepodstatné, v roce 1915 už byl díky *Golemovi* dost známým autorem, a tudíž se k nim mohly dostat jeho povídky bez jeho „fyzické“ asistence.

Prezentace výtvarných děl a především teoretické články futuristů i Sofficchio eseje o kubismu na stranách *Lacerby* jsou natolik významné, že je nelze opomenout. Koneckonců dokládají provázanost slova a obrazu v obou poetikách (třebaže jinak rozdílných). Zajímavá je i ukázka Boccioniho náuky velikášstvím (viz jeho článek obviňující francouzské soupeřníky z plagiátorství).

Kapitolu věnovanou erotice diplomantka výstižně uvádí tvrzením, že „název zvolený pro tuto kapitolu je sice hezký, ale asi nebude zrovna nejvýstižnější“. Skutečně *Lacerba* erotiku netraktuje v tradičním smyslu tohoto slova (nebo alespoň tradičním za časů *Lacerby*), nýbrž ji materializuje do podoby zbraně proti nenáviděnému měšťákovi. *Lacerba* se s futuristy rozhodně shodne v jejich opovržení ženou a v popření jejích práv.

Za velice významnou pokládám i kapitolu věnovanou postoji autorů *Lacerby* k politice a válce. Je zde zdokumentován vývoj, který lze v podstatě pozorovat u velkého počtu italských umělců a intelektuálů v daném období.

Přínosný je také oddíl věnovaný komunikaci se čtenářem, odhalující v *Lacerbě* (ale v také už kapitole o futuristech při zdůraznění Marinettiho reklamní a manažerské zdatnosti) zárodek moderní masmediální „masáže“ veřejnosti pomocí skandálů, reklam, drbů a kuriozit.

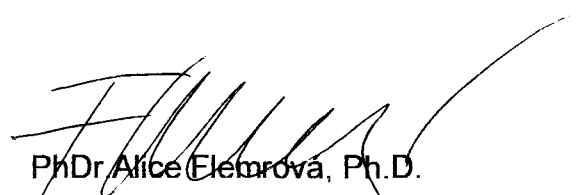
Jak jsem už předeslala, Tereza Holá napsala i prostor, který samostatnou, zajímavou, podnětnou, faktograficky bohatou práci, která je dobře rozvržená, udržuje si kompaktnost, nerozpadá se na dílčí kapitolky, naopak nabízí pestrý a přitom ucelený pohled na jedno „ediční dobrodružství“. V této souvislosti nutno pochválit

prostor, který v práci věnuje vydavateli *Lacerby* Valecchimu, který, ač mužem klíčovým, zůstává často v souvislosti s časopisem zastíněn svými druhy-umělci. Práce navíc obsahuje bohatý materiál příloh: medailonky nejvýznamnějších osobností, seznam článků a básní otištěných v *Lacerbě*, a především nesmírně cennou antologii obsahující běžně téměř nedostupné texty. Škoda jen, že nějaký šotek trochu zasáhl do řazení listů, takže výsledný dojem je sice stylově avantgardní, nicméně lépe se čte v tradičním sledu.

Musím přiznat, že jsem se při čtení práce mnoho zajímavého dozvěděla a také se pobavila, což se mi nestává často. Pravda, diplomantčin styl je pro diplomovou práci hodně neortodoxní, tak trochu v duchu *Lacerby*, jako by se diplomantka hlásila k slavnému Palazzeschiho verši: dopřejte mi zábavu. Vzhledem k tomu, že ji dopřála i nám, můžeme snad protentokrát nad rozverností jejího stylu přimhouřit oči. Více nás mrzí, že v práci se kromě častých překlepů najde i dost gramatických chyb, například ve shodě podmětu s přísudkem u plurálu neutra.

Nicméně závěrem mohu jen zopakovat, že práci hodnotím jako výbornou a k obhajobě ji samozřejmě doporučuji.

V Praze dne 31. 1. 2006

PhDr. Alice Elebrová, Ph.D.
oponentka